

Излиз:

всѣки ВТОРНИКЪ и ПЕТЪКЪ

Редакторъ издатель:
М. ИВАНОВЪ.

ДЕПИ ОРМАНСКИ

КУРИЕРЪ

Независимъ информационенъ вестникъ.

Публикации: 2 лева на квадратенъ с. м.
приставски 1 левъ на дума.

Абонаментъ: за година 100 лв., 6 месеци 60 лв.
Всичко въ предплата.
Телефонъ № 195.

Земледѣлската криза и Русия.

Свѣтовното землед. производство, разстроено и разнебитено отъ продължителнитѣ опустошителни войни, въ последнитѣ нѣколко години отбелѣзва твърде значителенъ напредѣкъ. Дѣлятъ ни отъ последната война на кръгло 11 години. За тѣзи 11 години това производство може да се съвземе, да се организира и да направи единъ развой, недостигнатъ даже въ предвоеннитѣ времена.

Презъ априлъ т. г., г. Христо Киряковъ, агрономъ, чете рефератъ въ общото годишно събрание на д-вото на българскитѣ агрономи: *Свѣтовната земледѣлска криза и положение на България.*

Ние заемаме отъ тоя обширенъ рефератъ само следния пасажъ:

„Но България е застрашена не само отъ конкуренцията на задокоеанскитѣ държави. На хоризонта се появява вече единъ другъ бждещъ опасенъ конкурентъ. Това е Русия. Ние не знаемъ точно, какво става днесъ тамъ, което едва ли не е престѣпление спрямо собственитѣ ни интереси. Ние ще трѣбва да следимъ всѣко движение въ областта на земледѣлското производство въ Русия, защото тя ще бжде за въ бждещъ най-опасна конкурентка не само по отношение на зърнени храни, но и за всички други земледѣлски артикули.

За една повърхностна представа на това, което става тамъ, може да ни послужи описанието на дама германци, посетили неотдавна Русия, които казаатъ: Посетихме най-големото земледѣлско стопанство въ свѣта наречено „Гигантъ“, находяще се въ Кавказъ, което заема едно пространство отъ 2,220,000 декара. Обработката на това голѣмо стопанство ста-

ва само съ машини и то отъ най-новия типъ — последната дума на техниката. Освенъ тракторитѣ на брой 450, това стопанство разполага съ 250 сноповързачки, 50 отъ най-големитѣ стоманени вършачки, 25 машини жетварко-вършачки, състѣ стотици сѣялки, грапи, валяци и пр. Всѣки тракторъ при работа влечи по 6—7 грапи, толкова валяци, по нѣколко сноповързачки и често пжти вървятъ по права линия до 30 километра.

Твърди се съ положителност, че въ скоро време щѣли да се организиратъ още по голѣми стопанства — отъ по 5 милиона, а даже и отъ 13 милиона декари, съ стремление да могатъ да произведатъ 40 на сто отъ свѣтовното производство на зърнени храни, нещо действително на пръвъ погледъ невѣроятно. Почти всички машини се доставятъ отъ Америка, но същевременно се организиратъ и голѣми фабрични заводи, които за въ бждеще ще изработватъ всичко въ Русия. Инсталирана е вече една такава фабрика въ Нижниновгородъ, която ще изработва годишно до 40,000 парчета тракторни системи „Фордъ“ и пр. Работи се непрекъснато по 3 смѣни на денонощие и то само хората почиватъ, а тракторитѣ работятъ безпирно, като имъ се смазватъ само лагеритѣ. Миналата есенъ въ това наистина гигантско стопанство за 8 дни е засѣто 740,000 декари или дневно 92 хиляди декари.

До кжде ще може да успѣе Русия въ това направление е другъ въпросъ, обаче въ никой случай ние не можемъ да я игнорираме, като опасна конкурентка“.

ни водоразклонения.
с. Ярдамъ (Поповско) Построенъ е единъ желѣзобетоненъ резервуаръ и сж положени около 2000 метра манесманови тръби. Сега се работятъ обществени чешми.

Османъ Пазаръ: Работятъ се каптажитѣ за водоснабдяване на града по планъ изработенъ отъ бюрата, споредъ който, събраната отъ каптажитѣ вода, ще се издига чрезъ електрически помпи. По такъвъ начинъ, ще се разрешатъ паралелно и зависимо единъ отъ другъ двата въпроси-водоснабдяването и електроснабдяването на града.

с. Кюлевча (Шуменско). Привършватъ се каптажитѣ на два отъ известнитѣ мадарски извори, опредѣлени за водоснабдяването на Кюлевча. Сега се полагатъ тръбитѣ отъ каптажитѣ до селото. Съ това се привършва първия етапъ отъ реализирането на голѣмата Мадарска водоснабдителна група, обхващаща селата Кюлевча, Мадара, Боланѣкъ, Калугерца и Каспичанъ.

Женското д-во Родолубие, отлага годишното си събрание за 5 Октомври въ 10 1/2 ч. сутринта.

Поканватъ се всички членове.

Скици на наши политици

Борисъ Евтимовъ

Ръстъ среденъ. Малко прегърбенъ вследствие голѣмия политически насилие. Съ полуотвѣдени уста, като че ли страда отъ полими въ носа. Ржце треперещи. Пенсионеръ, адвокатъ, депутатъ. Принадлежи къмъ едно отъ крилата на демократическия сговоръ, но кое именно сигуръ и той самъ не знае. Голѣмъ любитель на спорта по Б. Д. Ж. и за целѣта е снабденъ съ безплатна карта, която ревностно използва.

Презъ лѣтото прекара на почивка въ колонията „Висока поляна“ и събра достатъчно енергия за предстоящата депутатска дейност, състояща се въ получаване 400 л. дневно. Толкова много е популяренъ между избирателитѣ си щото случайно попадналъ въ една селска община въ време на изборитѣ, билъ арестуванъ отъ кмета, понеже не е можалъ да се легитимира.

Андонъ Ченгелиевъ фигура грамадна. Съ два различни крака, следствие на което малко накуца. Върши нѣкаква търговия, но точно каква никой не знае, а само едно е известно, че касата му празна не остава. Случайно депутатъ, и той горкия самичкъ още не е разбралъ, по чие повеление му се е устичнало щастие. Предполага обаче, че това е награда отъ патрона му, г. Ляпчевъ, за проявениятъ къмъ него грижи презъ време на затворническитѣ му дни.

Депутатската му дейностъ се изчерва съ дигане на ржка по смиването на патрона му. Какво се разисква въ камарата и какво се решава, това не го интересува, но съображения, че му липсватъ познания въ тая областъ. Едно е важно за него, да не настъжни криза въ касата на Н. Събрание

СПОРТЪ

На 28 недѣля беше съобщено, че ще има федеративенъ мачъ между клубовѣтъ Свѣткавица—Ески-Джумая и Ханъ-Омортагъ—Шуменъ. но понеже Свѣткавица не дойде поканиха клуба Ботевъ—Шуменъ за да играятъ приятелски мачъ.

Презъ време на играта рефера постоянно свири умишлено наказателно въ полза на Ханъ-Омортагъ, отъ който клубъ е той, поради нахална-

ната му постѣпка. Публиката възмутена отъ постѣпката на рефера и постоянно викаше вънъ отъ игрището и най-после отъ срамъ като захвърли свирката на земята напуска игрището. Следъ излизането на рефера, бега на Ботевъ напуска игрището и играта продължи съ другъ реферъ и съ 10 играчи отъ клуба на Ботевъ. Въпреки всичко това, тормозене играта завърши съ резултатъ 3:1 въ полза на Ботевъ.

Играта бѣше оживенъ отъ стра на Ботевци.

Младитѣ и смѣли играчи играеха смѣло и тактично като си туриха амбиция да играятъ до побѣда.

Въ недѣля на 28 того въ града ни се състоя мачъ между шуменскитѣ първокласни ерменски спортни клубове „Вишабъ“ и „Хоменятменъ“. Играта бѣ много оживена. Благодарение умѣлото рефриранъ на рефера Ваханъ Киркоряна, играта завърши съ резултатъ 5:3 въ полза на Вишабъ.

КНИГОВЕЗКО ЗАВЕДЕНИЕ

Владимиръ Каракашевъ—ШУМЕНЪ
(бизше Алексиевъ & Каракашевъ)

Съобщавамъ на почитаемитѣ си клиенти, че книговезкото ми заведение наново реорганизирано подъ вещото рководство на самия менъ продължава да работи и приема неограничено количество книговезка работа отъ всѣкжде на страната ни.

Заведението е снабдено съ всички машини и удобства за да може да даде отъ най-малката до най-крупната книговезка работа.

Г-ца Иванка Н. Преславска

Прогимназиална учителка

и

Г-нъ Георги х. Андреевъ

ж. п. бирникъ

ЗГ О Д Е Н И

28 Септември 1930 год. Шуменъ

Шуменъ.

Борисово, Разградско.

ПУШАЧИ!

Отъ много фабрики и различни цигари, съ шарени кутии, ще ви се предлагатъ, но доброкачественъ тикива и винаги еднакви, етъ които не се кашля дава само **КАРТЕЛА**.

Истинския пушачъ пуши винаги картелъ! Голѣмо удоволствие ще изпита всѣни който опита цигаритѣ **КАРТЕЛЪ** и качество. които залъчвахме да лускаме отъ нѣколко деня. Опитайте и други цигари, сравнете и ще се убедите, че цигаритѣ **КАРТЕЛЪ** не търпятъ **КОНКУРЕНЦИЯ**.

ПОСЛЕДЕНЪ ЧАСЪ

Оставката на кабинета

Цанковъ подалъ оставка

Ще бжде последенъ отъ други министри

СОФИЯ 30. Положението на сговора въ свързка съ шпionската афера е критическо. М-ръ Цанковъ смѣта, че писаното въ Звено е верно и въ днешния министерски съветъ, на който присъствуваха всички м-ри, намиращи се тукъ, както и м-ра на войната г. ген. Бакърджиевъ, Цанковъ заяви: „подавамъ отставка“ При тия думи Ляпчевъ

заяви, че ще подаде отставката на цѣлия кабинетъ.

М-ръ Председателя Ляпчевъ телеграфира на Молловъ и Буровъ да се завърнатъ веднага. Очаква се утре да подадатъ оставка нѣколко министри които ще последватъ Цанковъ.

Очаква се следъ завръщането на Буровъ и Милановъ, г. Ляпчевъ да поднесе оставката на цѣлия кабинетъ.

Защо полк. Маринополски не е погребанъ съ военни почести

София 30. По поводъ слухове, че полк. Маринополски и Поручикъ Алексиевъ сж били предадени въ ржцетѣ на неотговорни фактори, дирекцията на печата издаде комуники, че не отговарятъ на истината. Маринополски не е погребенъ съ военни почести съгл. чл. 390 отъ Военния правилникъ.

Неотговорнитѣ Фактори

София 30. г. Казасовъ заяви, предъ пресата, че всичко каквото е писал по шпionската афера е върно. Неотговорни фактори има въ страната и тѣ трѣбва да бждатъ наказани.

Активна на Шуменското окр. водоснабдително бюро. Извършенитѣ работи. Модернитѣ водопроводи.

По планове изработени отъ Шуманското окр. водосн.бюро и подъ негово рководство сж извършени следнитѣ строителни работи презъ текущия строителенъ сезонъ:

с. Осмаръ (преславска околия) Докрая на м. октомври т. г. ще бжде завършено пълното модерно водоснабдяване на селото. Следъ модернитѣ каптажи и построенитѣ два бетонни резервоари, сега се полагатъ около 4,000 манесманови желѣзни тръби отъ вжтрешната селска водопроводна мрежа. Каптираната вода е много изобилна и дава възможностъ въ всѣки домъ да се вземе вода. Разчита се че още ид. месецъ ще може да се направятъ около 30 домашни водоразклонения.

с. Ковачевецъ (Поповско) Следъ каптиранитѣ презъ миналитѣ две години четири извори, построени сж два желѣзобетонни резервуари и сж положени около 7,000 м. желѣзни манесманови тръби. Работятъ се понастоящемъ обществени чешми и частни домаш-

СМЪХЪ И ЗАКАЧКИ

Ляпчевъ и властта

Да ядеш кайсеръ пастърма, трѣбва да знаеш да я нарежеш. На единъ касапинъ откраднали добре приготвената пастърма. Когато дошла полицията да прави огледъ, касапина казалъ:

— Не ми е жалъ за пастърмата, но нѣма да знаятъ, какъ да я нарежатъ, за да разбератъ вкуса ѝ.

Сжщо като тоя касапинъ Ляпчевъ, като чулъ за образуване на опозиционния блокъ казалъ:

— Не ми е жалъ за властта но азъкъ за България, нѣма да знаятъ какъ да си разпредѣлятъ министерскитѣ постове.

Сензаций въ Шуменъ?

Родилъ се е кино артистъ отъ града ни. Нова звезда въ говорещия филмъ. Ако не върватъ идете и чуйте го въ народното кино. Засѣнчи много кино звезди, говори на екрана само че... отзадъ. Името му ще съобщимъ допълнително.

Предъ видъ настѣпващитѣ студове кмета е огриженъ какъ ще затвори вратата на кабинета си. Решено е да се постави такава отъ специално прозрачно стъкло, за да може всѣки да наблюдава кмета на града и да бжде приетъ.

Правятъ се голѣми приготовления по приемане новата автомобилна помпа. Бай Кънчо сънъ не го хваща. Поржчалъ е специални букети за посрещането на гарата, тренира гласа си въ държане подходяща речъ, а на пожарникаритѣ е внушилъ, да се издири на всѣка цена какъвто и да е пожаръ, за да се опита ефикасността на помпата.

На село.

Единъ сговористки депутатъ пристига въ едно село и пита селянитѣ, които сж се събрали предъ общинското управление.

— Какъ живѣете, господа?
— Ами тъй... живѣемъ механически, отговаря му единъ селянинъ?
— Какъ така механически?
— Чуди се депутатътъ.
— Ами... отъ механа на механа... Тъй си живуваме.
— Ами какъ живѣе кмета ви?
— Безподобно,—отговаря селянинътъ.

— Безподобно ли? Какво искате да кажете? Азъ до колкото знамъ, той си направилъ вече три къщи, и билъ вече доста богатъ.

— Именно за това,—отговаря селянинътъ. Като него другъ въ селото нѣма, а ние оголѣхме.

Защо било

Селска кръчма. Върху една праздна бѣчва седи Пижо. Вържката си държи оканица. Предъ мръсния тезгяхъ, на който сж наредени прашни шишета и чаши дреме кръчмаринътъ Нешо. Пижо пие и се мръщи.

— А бре Нешо, пита Пижо,—отъ дека пиете вода? —Отъ бунаро ли дека е вѣнка?

— Па отъ него — дека отъ друго мѣсто, прозѣва се Нешо.

— Уу, затова оно виното ти мирише на жабунякъ!..

МОЖЕ.

— Безъ пари човѣкъ нищо не може да направи.

— Лжжешъ се.

— Какъ да се лжжа? — Какво може да направи?

— Дългове!

Верижна търговия.

— Абе, комшията, какво нещо е туй верижната търговия?

— Верижната търговия ли? Ето какво: търговцитѣ взеха зрънцето, лихваритѣ — воловетѣ, Банката — земицата, държавата — къщата, пристава — чергитѣ и т. н. — туй е то веригата!

Сближава се.

— Вие сте нахалникъ! Правите предложение на дъщеря ми, задирате жена ми, а живѣете съ бѣлдъза ми!

— Извинете, господине но нали ако стана съпругъ на дъщеря ви ще трѣбва въобще да съмъ близъкъ съ цѣлото ви семейство?

Намаление.

Депутатътъ говори предъ селянитѣ:

— Ето ви, г-да, като бѣхте викнали намаление, намаление та намаление. Ето ви на сега: намалихме ценитѣ на житото, ще ви намалимъ добитѣка, училищата и др. Още ли сте недоволни?...

Кой е виновенъ

— Чия е вината, че не може да се състои опозиционния блокъ? Малиновъ или Смиловъ?
— Не, Ляпчевъ.
— Защо?
— Защото намига и на двамата.

Прочутъ пожарникаръ
— Кой е най прочутия пожарникаръ въ България?
— Захарчукъ.
— Не, той е надминатъ отъ Ляпчевъ.
— ? !...
— Нали отъ седемъ години Ляпчевъ гаси пожаритѣ въ сговора.

Като въ рай.

— Какъ прекарвашъ?
— Сжщо като въ райа?
— Отлично! Въ тия времена да не се оплачешъ.
— Живѣемъ си! Нѣмаме нищо за обличане, и живѣемъ въ вѣченъ страхъ че хазайката може да ни изгони.

Сговористъ (на селянина)
Виждамъ, че сте закѣсали, но това не ме безпокои, защото положението ще се оправи, все тъй нѣма да върви я...
Селянинътъ. Вѣрвамъ Ви. И вие ако бѣхте на моето мѣсто и азъ не щѣхъ да се безпокоя.

Детска логика.

Учителътъ: Внимвайте деца: трима мъже окосяватъ една ливада за три дена. Кой ще ми каже, колко време трѣбва на единъ човѣкъ, да окоси сжщата ливада?

Иванчо: Другъ човѣкъ не може г. учителю.

— Защо да не може?

— Защото тя е окосена вече отъ тримата души.

При жболѣкаря.

Пациента: Страхъ ме, да си извадя жбба.

Лѣкаря: Стискайте здравата жббитъ си и отворете широко устата, си.

Въ кръчмата.

— Тъзъ годишно ли е виното? Изглеждо ми ново да е.

— Ново е, още не е кръщавано...

Помпата на бай Кънчо

Чу бай Кънчо, че неговата мечта—автомобилната помпа пристигнала въ Русе, не го свѣртя въ града и се отзова въ Русе, да я посрещне и да я доведе триумфално въ Шуменъ.

Тръгна бай Кънчо като асланъ, да приеме любимката си, снабди се съ нуждитѣ суми за митото и не съмнало още намѣри се предъ митницата. Трепери сърдце му, дали нѣма да е случи нѣщо, та не дай боже, да се завърне празентъ.

Спомни си благопожеланията на кмета при изпращането му на гарата, спомни си, какъ съ трепетъ я очакватъ шуменци а на пукъ митничаритѣ не идватъ.

Най после отварятъ митнишкитѣ двори. Дотърчва бай Кънчо до помпата, милва я, гали я и ѝ шепне „добре дошълъ блѣнъ мой.“ Но какъва изненада! Митничаритѣ, хора коравосърдечни, не даватъ помпата. Не стигатъ на бай Кънчо паритѣ за митото.

Унилъ съ разбита душа, върща се бай Кънчо, не като асланъ както потегли, а като... и си мисли, какъ ще се яви предъ кмета. Последния като вижда песимистичното му настроение, разбралъ каква и работата и за да го успокои припява му:

—Тумба тумба шикалка, нѣма, Кънчо помпа никаква!

Защо ще се продаде общинския домъ.

— Да се отвори работа на безработнитѣ при строежа на новъ общински домъ.

— Да падне далавера при новъ строежъ.

— Да има съ какво да се пълнятъ мѣстнитѣ вестници за или противъ.

— Да се запазятъ тлѣститѣ заплати на общинскитѣ служаци.

Лисица въ Шуменъ,

Тълпи се събрали срещу мировото сѣдилище да гледатъ ЛИСИЦАТА, но не била жива а кръчмата на ЛИСИЦАТА ИВАНЧО. Който отиде при него, втори пжтъ пакъ го посещавалъ.

Между чиновници

— Получи ли заплатата си, да ми дадешъ на заемъ 100 лв.

— Коя заплата?

— Какъ коя заплата?

—Нали си чиновникъ въ постоанната комисиия — Да, но за коя заплата питаашъ, за Януарската или Февруарската?

Отгов. редакторъ: Н. Пенчевъ

ОСИГУРЕТЕ ИМОТА, и ЖИВОТА СИ при Д-ВО „РОДИНА“

Условия най-либерални и износни.

Търсятъ се деятели. Желаящитѣ да се отнесатъ при **П. ДИМИТРИЕВЪ**, областенъ инспекторъ на Д-во „РОДИНА“ — Шуменъ.

ПЛЕТАЧНА машина ДУБИЕДЪ

№ 7, за плетене на чорапи, фланели и пр., запазена малко употребявана се ПРОДАВА.

1—2 Справка магазинъ **ОБОНЪ ГУ** — Шуменъ.

Върватъ ли или не

—че аероплана „Юженъ Кръстъ“, който неотдавна прелетя 20,000 килом. разстояние за 13 дена, е конструиранъ отъ два стари „бракувани“ аероплани.

—че хамелиона гледа едновременно напредъ и назадъ. Той движи очитѣ си независимо едно отъ друго.

—че въ Лабродоръ единъ чайникъ, окаченъ на три прѣта служи за пощенска станция.

—че въ Индия има факири които ходятъ на коленетѣ си и сами си причиняватъ мъки за опрощение на грѣховетѣ си.

—че Генералната ж. п. дирекция въ Австрия възнамѣрява да въведе радио концерти въ влаковетѣ, за забавление на пасажеритѣ.

—че пруското м-ство на просвѣтата е отпуснало 20,000 марки,—надъ 600,000 лв. за инсталиране на радио за училищата.

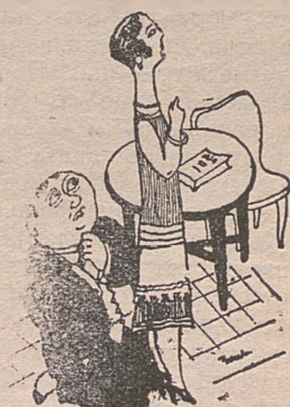
—че въ френския курортъ Довилъ има детски кръчми, въ които се сервиратъ безалкохолни пития.

—че отъ Берлинскитѣ гари всѣки день трѣгватъ срдно 30,000 души.

—че Жо Ранкинъ отъ Раулинсъ—Съединенитѣ щати е изминалъ бѣгомъ едно разстояние отъ 256 килм. за 28 часа.

—че въ Южна Америка се намира птицата камбана, чиито гласъ се чува на 5 километра далечъ. Името носи отъ гласа си, който прилича на сжщинска църковна камбана.

—че Фритцъ Бабелъ отъ Мюнхенъ, прекаралъ 60 години на легло отъ страхъ да не заболѣе отъ инфлуенца. Когато веднажъ отворили прозореца на стаята му, внезапно починалъ отъ страхъ, да не се простуди.

— Увѣрявамъ, че тоя пжтъ ще ти купя хубави чорапи.

— Или ще ми вземешъ елегантни и трайни чорапи отъ „Морето на чоралитѣ“ на ЕШУА ДАВИДОВЪ въ кушира, или хичъ да не те виждамъ.

КНИЖНИНА.

Морска Мисълъ, месечно списание за морски спортъ литература. Издава морския спортно д-во „Корабъ“—Варна.

Списанието ратува за пропагандиране на морския спортъ и насаждане любовъ къмъ рето.

Идеята е отлична и трябва да се подкрепи, защото България е била и може бжде велика, когато нейни граници се миятъ отъ морската.

Първитѣ д-ве книжки сж задоволителни по съдържание и би трѣбвало да разнообрази и увеличи формата, а най главно, да се въведе въ контактъ съ всички морска д-ва въ Черно-морието.

Изнесе тѣхната дейностъ, необходимо е да се пише повече за морето и да се избаватъ разкази познати, какъто случая съ „Муха“ отъ Морсанъ а сжщо така и на недръжжани разкази да не се ва мѣсто.

Дългитѣ разкази отегчаватъ и въ списанието не се препорѣчва продължението имъ. Липсва сжщо и морска хроника. Не е зле да се съставятъ сведения за морето морския спортъ въ чужбина както и риболова въ нашия море и курортитѣ на Черноморието.

Надѣваме се да видимъ добрено списанието и на нидитѣ ратници пожелаваме пѣхъ и творчество.

„Мисълъ и Воля“, редакторъ Г. Жечевъ, год. 1 съдържа: Изъ кой пжтъ Г. Жечевъ; Агония—Людмила Стояновъ; Въ ношъта (разказъ) Ив. Хаджимарчевъ; Жетва (хове)—Николай Хрелковъ; полини на мисълта и дѣла (Романъ Роланъ)—Х. С. Залциновъ; Д-ръ Бауни Книгописъ—Б. Пити; Енциклопедия, календаръ, хроника пр. Броятъ 3 лева

В. „Счетоводителъ“ Пловдивъ брой 10 съ интересно съдържание, се получава отъ редакцията. Редакторъ: Р. ронковъ. Годишенъ абонаментъ 50 лв. предплатени, лающитѣ да го получаватъ ка съобщатъ адреса си въ редакцията на сжщия вестникъ.

Политика седмиченъ строванъ вестникъ брой София. Редакторъ Велико мовъ Първиятъ илюстриранъ вестникъ въ България, съ лекателно четиво и разни ки отъ цѣлъ свѣтъ, цена год. абонаментъ 150 лв. поржчваме го на читалищни общини.

„Мисълъ и Воля“, редакторъ Г. Жечевъ, год. 2 съдържа: Народъ и инициация — Аспарухъ Великъ Къмъ неизвестното (Отъ отъ романъ) — Людмила яновъ; Нова литературна О. Абарю; Стихове — Уилтманъ; Общата художвена изложба — Наблюдения